

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ТРУДА И СОЦИАЛНАТА ПОЛИТИКА

ЗАПОВЕД

№ РД01-11/11 01 2011 2011 г.

На основание чл. 25, ал. 4 от Закона за администрацията и чл. 31, ал. 5 от Закона за насърчаване на заетостта,

УТВЪРЖДАВАМ

Проект “Това е моят шанс да намеря себе си”, неразделна част от настоящата заповед.

МИНИСТЪР:

ТОТЮ МЛАДЕНОВ

ПРОЕКТ "ТОВА Е МОЯТ ШАНС ДА НАМЕРЯ СЕБЕ СИ"

I. АНАЛИЗ И ОПИСАНИЕ НА СПЕЦИФИЧНИЯ ПРОБЛЕМ, КЪМ РЕШАВАНЕТО НА КОЙТО Е НАСОЧЕН ПРОЕКТЪТ

Отпадането от училище е едно от сериозните предизвикателства, оказващи негативно влияние върху развитието на пазара на труда. Ранното отпадане от училище и незавръщане в системата на образование и обучение води до формиране на работна сила с ниска пригодност за заетост и конкурентноспособност на пазара на труда и ограничава възможностите за намиране на качествена заетост.

По данни на Националния статистически институт през учебната 2008/2009 г. 20 050 ученици (около 2,4% от всички записани) са напуснали училище, като най-висок е делът на напускащите прогимназиалния етап на основното образование (V-VIII клас) – 39,5%. Причините за напускане на училище са различни, като най-голям е и нараства делът на напусналите по семейни причини – 51,5 % от всички напуснали. Голям е делът и на напусналите поради нежелание да посещават училище – 44,7 %, а поради заминаване в чужбина – 1,8 %. Въпреки, че това са деца, които не са напуснали окончателно образователната система, т.е. през следващите години те могат да продължат образованието си в същото или в друго училище, тревожен е фактът, че 48% от запитаните деца на възраст 12-16 г. не искат да се връщат в училище.

Същевременно, по данни на Евростат през 2008 г. делът на населението на възраст между 18-24 г. в България с основно и по-ниско образование и непродължили образование и обучение е 14,8%. Поради ниското равнище или липсата на образование и квалификация тези младежи са една от рисковите групи от изпадане в състояние на безработица. Данните за регистрираната безработица през м. ноември 2010 г. показват, че 49,7% от регистрираните безработни младежи до 29 г. са с основно или по-ниско образование.

Намаляването на дела на преждевременно напусналите образователната система е една от ключовите цели на Стратегията на Европейския съюз „Европа 2020”. Тя има пряко отношение в дългосрочен план към осигуряване на интелигентен, устойчив и приобщаващ икономически растеж. Средно за ЕС е поставена цел до 2020 г. делът на преждевременно напусналите образователната система да намалее до 10%. В Националната програма за реформи на Р България, отчитайки националните характеристики и целевата група, е поставена цел за същия показател от 11%. Важно за постигане на тази цел е стимулирането на участието в чиракуване, като част от действията за преодоляване на младежката безработица.

За намаляване на ранното отпадане от училище в България се изпълняват дейности за ограничаване действието на основните фактори, обуславящи ранното напускане на училище. Същевременно, в рамките на политиката по заетостта се предоставят възможности за „втори шанс” за обучение и заетост на младежи, рано напуснали училище.

Една от възможностите за бъдеща заетост на младежите с ниско образование и без квалификация е овладяването на занаят. Настоящият проект има за цел да предостави възможности за обучение за овладяване на умения по различни професии, чрез чиракуване на конкретно работно място. Освен овладяването на умения, чрез чиракуването младежите ще могат да изградят трудови навици, самодисциплина, ще получават доходи, което от

своя страна ще съдейства за по-успешното им интегриране в обществото и повишаване на социалния им статус.

II. ЦЕЛИ НА ПРОЕКТА

Обща цел:

Повишаване на конкурентоспособността на пазара на труда на регистрирани безработни младежи до 29 г., отпаднали от училище, и на безработни лица, на които е предоставен статут на бежанец или хуманитарен статут, чрез придобиване на умения по различни професии/занаяти посредством обучение на работното място под ръководството на наставник/майстор.

Специфични цели:

- 2.1. Ориентиране на безработните лица за търсените професии в съответния регион и за възможностите за тяхното практикуване;
- 2.2. Създаване на мотивация за изграждане на определени трудови умения;
- 2.3. Формиране на трудови навици, чрез индивидуален подход към всяко безработно лице, участващо в Проекта;
- 2.4. Предаване на опита от наставниците/майсторите на начинаещите работници.

III. ПРИНЦИПИ НА ПРОЕКТА

- 3.1. Законосъобразност и нормативна обосновааност - проектът е разработен на основание чл. 31, ал. 1, чл. 55г от Закона за насърчаване на заетостта и в съответствие със Закона за професионалното образование и обучение;
- 3.2. Прозрачност и отвореност на проекта – ангажиране в реализацията на проекта на различни управленски, икономически и обществени структури на национално и местно ниво;
- 3.3. Ресурсна осигуреност – осигуряване на необходимите средства от държавния бюджет, съгласно Националния план за действие по заетостта;
- 3.4. Недопускане на дискриминация, основана на възраст, религиозни убеждения, етническа, политическа или полова принадлежност;
- 3.5. Партньорство и сътрудничество за постигане на целите на Проекта.

IV. ЦЕЛЕВА ГРУПА И ОБХВАТ НА ПРОЕКТА

Целевата група обхваща 300 души: безработни младежи, отпаднали от училище, и безработни лица, на които е предоставен статут на бежанец или хуманитарен статут, регистрирани в Дирекция „Бюро по труда” /ДБТ/ на територията на цялата страна, с основно и по-ниско образование.

V. ОСНОВНИ ДЕЙНОСТИ ПО ПРОЕКТА

- 5.1. Запознаване на регистрирани в ДБТ безработни лица от целевата група, с професиите/занаятите, по които биха могли да чиракуват.
- 5.2. Подбор на бенефициенти.
- 5.3. Професионално ориентиране

Професионалното ориентиране се извършва от партньора по проекта, Колеж за работническо обучение към КНСБ (КРО), с лицензия №200914003 от НАПОО, и включва:

- Създаване на личен профил на всеки бенефициент;
- Групово професионално ориентиране;
- Консултиране за избор на професия;
- Обработка и съхраняване на събраната информация и създаване на лично досие на всеки бенефициент;
- Размножаване и архивиране на документите, необходими като приложения към личното досие.

След приключване на професионалното ориентиране, всеки бенефициент получава Сертификат за професионално ориентиране - Приложение 2.

5.4. Мотивационното обучение се извършва от КРО и е с продължителност от 40 учебни часа, разпределени в 5 работни дни, по 8 учебни часа дневно, включващо следните теми:

- Как да четем обявите за работа;
- Професионална автобиография (CV) - нейното значение, правила за съставянето ѝ;
- Явяване на интервю - най-често задавани въпроси, практически упражнения за овладяване на умения за по-успешно себепредставяне. Техники за намаляване на притеснението. Невербална комуникация;
- Самооценка на професионалните и персонални качества и умения;
- Пазарът на труда в България в условията на икономическа криза;
- Необходими стъпки за адаптиране към работното място и основните изисквания към него;
- Самооценка и анализ на източниците и ресурсите за подкрепа;
- Съставяне на план за действие и избор на подходящи инструменти;

След приключване на мотивационното обучение, всеки бенефициент получава Сертификат за мотивационно обучение - Приложение 3.

5.5. Чиракуване под ръководството на наставник при конкретни работодатели - микро, малки, средни предприятия и занаятчийски предприятия

5.6. Текущ мониторинг за реализацията на Проекта.

VI. ИНСТИТУЦИИ, АНГАЖИРАНИ С ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОЕКТА

6.1. Министерство на труда и социалната политика (МТСП)

- Министърът на труда и социалната политика утвърждава проекта на основание чл. 31, ал. 5 от Закона за насърчаване на заетостта, а при необходимост утвърждава изменения и допълнения;
- Осъществява обща координация и контрол по изпълнение на проекта;
- Осигурява необходимите средства от бюджета на МТСП за активна политика за реализация на проекта в съответствие с НПДЗ през 2011 г.

6.2. Агенция по заетостта

- Осигурява методическо ръководство и координация при изпълнение на проекта;
- Разпределя финансовите средства за реализация на проекта по региони;

- Осигурява информация за реализацията на проекта;
- Осъществява контрол по изпълнението на проекта.

6.3. Дирекции "Регионални служби по заетостта"

- Популяризират проекта на регионално ниво;
- Оказват методическа помощ и съдействие на Дирекции "Бюро по труда" при реализация на проекта;
- Ежемесечно предоставят информация в Агенцията по заетостта във връзка с изпълнението на проекта;
- Превеждат необходимите средства по сключените от дирекции "Бюро по труда" договори с обучаващата институция по проекта.

6.4. Дирекции "Бюро по труда"

- Популяризират проекта;
- Информират регистрираните безработни лица от целевата група за дейностите по проекта;
- Съвместно с представители на КНСБ и Колежа за работническо обучение към КНСБ (КРО) осъществяват подбор на безработни лица, за участие в проекта и насочват подбраните лица за включване в проекта;
- Сключват договори с безработните лица, включени в професионално ориентиране и мотивационно обучение;
- Сключват договори с КРО за провеждане на професионално ориентиране и мотивационно обучение;
- Сключват договори с работодателите, наели бенефициенти от Проекта за чиракуване;
- Заявяват потребности от средства, необходими за изпълнение на проекта в дирекции "Регионална служба по заетостта";
- Осъществяват контрол по изпълнение на сключените договори по Проекта;
- Съдействат на контролните органи за извършване на проверки по изпълнението на Проекта;
- Ежемесечно предоставят информация на дирекции "Регионална служба по заетостта" за изпълнение на Проекта.

6.5. Конфедерация на независимите синдикати в България (КНСБ)

- Отговаря за цялостното изпълнение на проекта, сформира екип за управление на проекта – Приложение 1.
- Организира и контролира работата на екипа;
- Популяризира проекта;
- Участва, съвместно с представители на дирекции „Бюро по труда” и Колежа за работническо обучение към КНСБ, в подбора на безработни лица за участие в проекта;
- Предоставя материална база и оборудване за целите на професионалното ориентиране и мотивационното обучение (офиси и учебни зали);
- Координира провеждането на обучението;

- Предоставя консултанти за провеждане на индивидуални консултации с всеки бенефициент по проекта;
- Разработва система за управление на проекта, включваща процедури за непрекъснат мониторинг, контрол и оценка на резултатите;
- Осъществява контрол и мониторинг на изпълнението на проекта;
- Осъществява оценка и отчитане на дейностите по проекта;
- Популяризира Проекта и постигнатите резултати, посредством пресконференции на национално и регионално ниво и информация в местната преса.

6.6. Колеж за работническо обучение (КРО) към КНСБ

- Участва съвместно с дирекции „Бюро по труда” и представители на КНСБ в подбора на безработни лица за участие в проекта;
- Съвместно с представители на КНСБ разработва програмите и графиците на мотивационните обучения и консултациите, сформирването на лекторските екипи, сформирването на групите за обучение;
- Реализира професионалното ориентиране и мотивационното обучение;
- Изготвя индивидуален профил на всяко безработно лице, включено в проекта, и изготвя, архивира и съхранява лични досиета на бенефициентите по проекта;
- Предоставя логистична подкрепа за организиране и провеждане на професионалното ориентиране и мотивационните обучения (осигуряване на помагала и пособия; закупуване на консумативи и материали, водене на делова кореспонденция, обобщаване на вътрешна информация и др. дейности свързани с проекта);
- Издава документи за участие в проведено професионално ориентиране и в мотивационно обучение;
- Отговаря за своевременното предоставяне на информация и консултиране на бенефициентите по Проекта;
- Изготвя цялата документация по изпълнение на проекта.

6.7. Национална занаятчийска камара

- Популяризират проекта;
- Предлагат подходящи занаяти и майстори с опит в обучението на чираци;
- Извършват текущ мониторинг чрез РЗК за изпълнението на Проекта от своите членове – работодатели по Проекта.

6.8. Българска асоциация на микропредприятията, Асоциация на малкия и среден бизнес

- Популяризира проекта;
- Участва със свои упълномощени представители в извършването на текущия мониторинг на изпълнението на Проекта;
- Извършва текущ мониторинг чрез РЗК за изпълнението на Проекта от своите членове – работодатели по Проекта.

6.9. Работодатели по Проекта

- Определят наставниците, при които наетите лица ще чиракуват на конкретното работно място. Наставникът, трябва да притежава квалификация, удостоверена с

документ, и минимум три години трудов стаж по същата професия или занаят. Всеки наставник обучава двама чирака;

- Сключват договори с Дирекции "Бюро по труда" за финансиране на дейностите по Проекта;
- Сключват, за срок от 6 месеца, индивидуални трудови договори с безработните лица, наети за чиракуване по Проекта;
- Сключват с наставниците допълнително споразумение към основния трудов договор за времето на наставничеството, за срок от 6 месеца;
- Създават необходимата организация за работа на лицата;
- Осигуряват здравословни и безопасни условия за труд;
- Изплащат трудовите възнаграждения за фактически отработено време на наетите по Проекта лица и ги осигуряват в съответствие с разпоредбите на Кодекса на труда, КСО и Закона за здравното осигуряване;
- Осигуряват средства за материални разходи за обезпечаване на разкритите работни места, както и обезпечават всички задължителни плащания по Кодекса на труда, които не се поемат от Държавния бюджет и осигуровките върху тях;
- По тяхна преценка обезпечават и/или предоставят социални придобивки и бонуси на наетите от тях лица;
- Изготвят и представят в Дирекция "Бюро по труда" отчетна документация съгласно изискванията на сключените договори по Проекта;
- Предоставят необходимата информация, свързана с реализацията на Проекта.

VII. ФИНАНСИРАНЕ

Министерството на труда и социалната политика чрез средствата за активна политика, осигурявани от Държавния бюджет и планирани за реализация на Проекта съгласно НПДЗ-2010г., финансира изпълнението на Проекта.

1. За всяко безработно лице, наето за чиракуване на пълно работно време, на работодателя се предоставят средства за:

- трудово възнаграждение с максимален размер 240 лв., при пълен работен ден, за действително отработеното време;
  - допълнителни възнаграждения по минимални размери, установени в КТ и нормативните актове за неговото прилагане;
  - възнаграждения за основен платен годишен отпуск по чл. 155 от КТ;
  - парични възнаграждения по чл. 40, ал. 4 от КСО;
  - дължими вноски за сметка на работодателя съгласно чл. 30а, ал. 1, т. 4 от ЗНЗ
- Дължими вноски за сметка на работодателя съгласно чл. 30 а, ал.1, т. 4 и т. 5 от ЗНЗ за фондовете "Пенсии", "ТЗПБ" и "ОЗМ", ДЗПО и НЗОК и за фонд "Безработица". Средствата се предоставят за не повече от 6 месеца в размери, определени в НПДЗ 2011 г.

2. На работодателите по Проекта, които наемат безработни младежи за чиракуване, се предоставят средства за допълнително трудово възнаграждение за наставника, но за не повече от 6 месеца, в размер на 140 лв. месечно.

Работодателите осигуряват средства за обезпечаване на всички задължителни плащания по Кодекса на труда, които не се поемат от държавния бюджет и осигуровките върху тях.

Дейности	Включени лица	Единичен размер	Финансиране от ДБ
	бр.	лв.	лв.
Професионално ориентиране	300	50	15 000
Мотивационно обучение	300	80	24 000
Транспортни разходи на 20% от включените в обучение	60 лица x 5 дни	10	3 000
Чиракуване	300 лица за 6 месеца	300*	540 000
Наставници	150 лица за 6 месеца	140	126 000
ОБЩО			708 000

* Среден размер на средствата за едно лице, който включва трудово възнаграждение и осигурителни плащания.

Нефинансовият принос от страна на работодателите включва оборудване на работните места за чиракуване и материалите, необходими за усвояване на практическите умения.

VII. МЯСТО НА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОЕКТА

Проектът ще се изпълнява на територията на цялата страна.

VIII. СРОК НА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ.

Проектът е с продължителност до края на 2011г., по приложен график – Приложение 4.

IX. РЕЗУЛТАТИ И МОНИТОРИНГ НА ПРОЕКТА

Очакваните резултати от изпълнението на проекта са:

- Преминали професионално ориентиране и мотивационно обучение – 300 лица;
- Повишена мотивация и нагласа за чиракуване;
- Наети за чиракуване – 300 лица;
- В хода на реализацията на Проекта, ще се прилага система за мониторинг на проектните дейности с цел успешното им приключване, която включва ежемесечна отчетност по изпълнение на проектните дейности и постигнатите резултати, включително чрез попълване на анкетни карти от участниците в Проекта.

ПРИЛОЖЕНИЕ 1

Екип на проекта

№	Име, презиме и фамилия на експертите	Изпълнявана длъжност в проекта	Образование
1.	Пламен Димитров	Ръководител на проекта, Президент на КНСБ	Висше
2.	Юлия Симеонова,	Методолог на проекта, Директор на КРО	Висше
3.	Атанаска Тодорова	Технически координатор, Изпълнителен секретар	Висше
4.	Даниела Чекова	Координатор проект, Гл. експерт в КНСБ	Висше
5.	Елеонора Софрониева	Счетоводител проект	Висше
6.	Юлиан Наков	Координатор проект, отговарящ за партньорството с НЗК	Висше
7.	Петър Стоянов	Координатор проект от Българската асоциация на микропредприятията	Висше
8.	Веселин Велчевски	Координатор проект – чиракуване от Асоциация на предприемачите от микропредприятията, малкия и среден бизнес в селските региони	Висше

КОЛЕЖ ЗА РАБОТНИЧЕСКО ОБУЧЕНИЕ

1040 София, пл. “Македония” 1, тел.: 40 10 479, wetco@citub.net

СЕРТИФИКАТ
ЗА
професионално ориентиране

ПРОЕКТ „ ТОВА Е МОЯТ ШАНС ДА НАМЕРЯ СЕБЕ СИ”

НАЦИОНАЛЕН ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ ПО ЗАЕПОСЛУЩА 2011 г.

№

Издава се на .....

в уверение на това, че е преминал/а професионално ориентиране

София, дата

Директор:

Ю.Симеонова)

КОЛЕЖ ЗА РАБОТНИЧЕСКО ОБУЧЕНИЕ
1040 София, пл. “Македония” 1, тел.: 40 10 479, wetco@citub.net

СЕРТИФИКАТ

ЗА ЗАВЪРШЕН КУРС

по мотивационно обучение

ПРОЕКТ „ТОВА Е МОЯТ ШАНС ДА НАМЕРЯ СЕБЕ СИ”
НАЦИОНАЛЕН ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ ПО ЗАЕМОСТТА 2011 г.

№

Издава се на .....

в уверение на това, че успешно е завършил/а мотивационно обучение с продължителност 40 часа.

София, дата
Директор:

(Ю.Симеонова)

ПРИЛОЖЕНИЕ 4

График за изпълнение на дейностите по проект “ТОВА Е МОЯТ ШАНС ДА НАМЕРЯ СЕБЕ СИ”

№ по ред	Дейности (кратко описание)	Месец 1	Месец 2	Месец 3	Месец 4	Месец 5	Месец 6	Месец 7	Месец 8	Месец 9	Месец 10	Месец 11	Месец 12	ЗАБЕЛЕЖКА
1.	<i>Дейност № 1: Популяризиране на проекта след сключване на договор с МТСП</i>													
2.	<i>Дейност № 2: Подбор на бенефициенти/младежи и фирми-партньори по проекта</i>													
3.	<i>Дейност № 3: Ориентиране на бенефициентите/младежите</i>													
4.	<i>Дейност № 4: Мотивиране на групите</i>													
5.	<i>Дейност № 5: Среца на младежите-чираци с майсторите и ръководствата на фирмите</i>													
6.	<i>Дейност № 6: Чиракуване във фирмите, Сключване на договор с Д БТ</i>													